

Kāpēc pētniecības datu pārvaldība ir būtiska?

Gita Rozenberga

Nacionālais atvērtās piekļuves dienests

Latvijas Universitātes bibliotēka



Īss ieskats pētniecības datu savaldīšanā, 2020. gada 19. oktobrī



Datu pārvaldība ir labā pētniecības prakse!

Zinātnei jābūt objektīvai, tomēr globālais tīmeklis veicinājis uzticības
krīzi zinātnei un vērojams reproducējamības trūkums.

Atvērtā zinātne – Open science (1)

Atvērtā zinātne ir kustība, kuras mērķis ir padarīt zinātniskos pētījumus, datus un to izmantošanu brīvi pieejamus visiem zinātniskās sabiedrības līmeņiem, veicinot vieglāku pētniecības rezultātu un zināšanu publicēšanu ar nosacījumiem, kas ļauj tos atkārtoti izmantot, pārveidot un reproducēt.



Atvērtā zinātne – Open science (2)

Atvērtā zinātne, tā ir pētniecības praktizēšana, izmantojot ar atvērtību saistītus elementus, instrumentus, metodiku dažādos pētniecības darba posmos (sākot ar ideju izstrādi līdz pat zinātniskā darba novērtējumam).



Kāpēc atbalsta atvērtās zinātnes principus?

- **Zinātnei** veicina efektivitāti, pārbaudāmību, caurspīdīgumu un starpdisciplinaritāti



Kāpēc atbalsta atvērtās zinātnes principus?

- **Ekonomikā** veicina piekļuvi zinātniskajai informācijai un atkārtotu tās izmantošanu industrijās un inovācijās



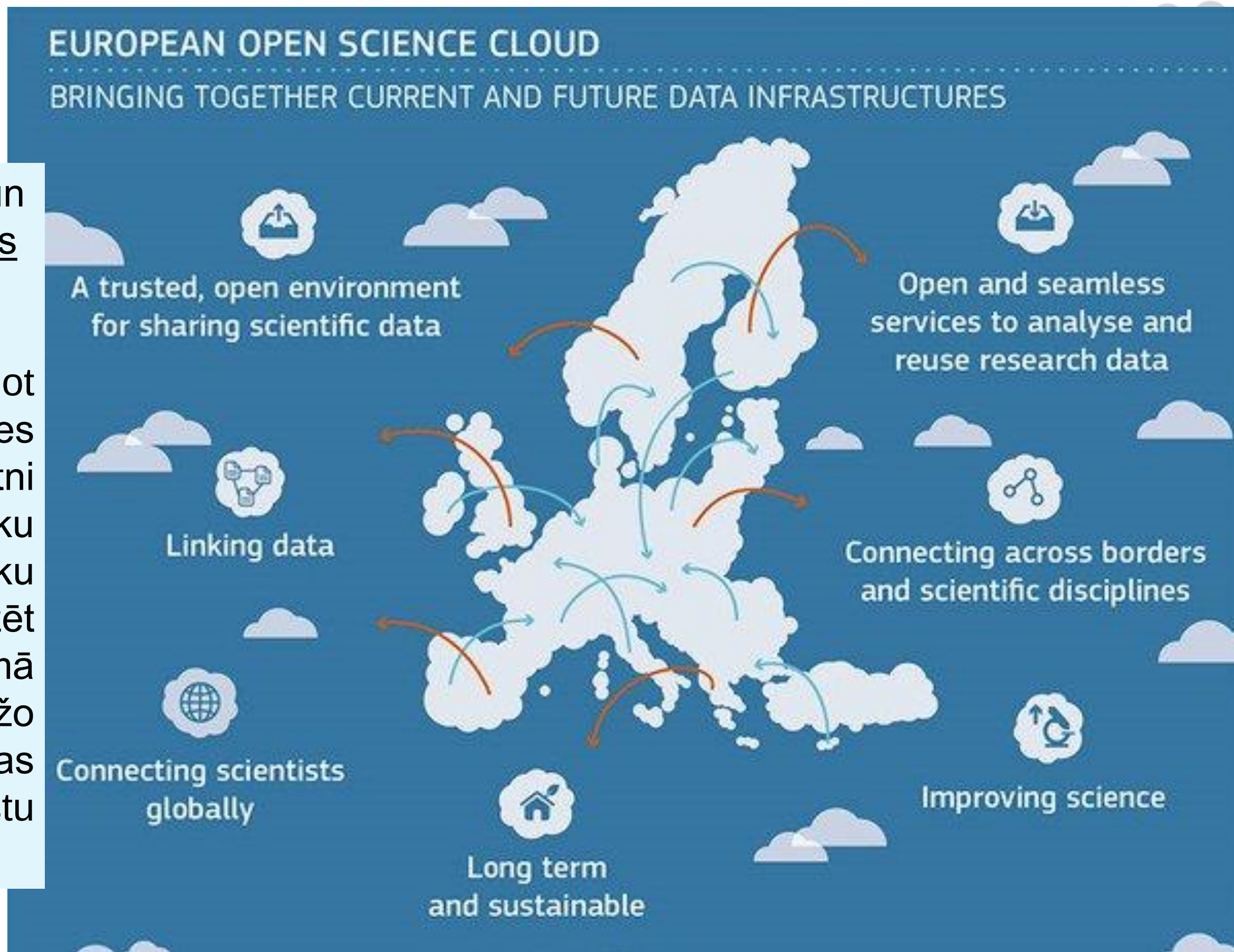
Kāpēc atbalsta atvērtās zinātnes principus?

- **Sabiedrībai** veicina pilsoņiem plašāku, ātrāku, pārredzamāku un vienlīdzīgu pieeju pētniecības rezultātiem, palielināta zinātnes ietekme uz sabiedrību



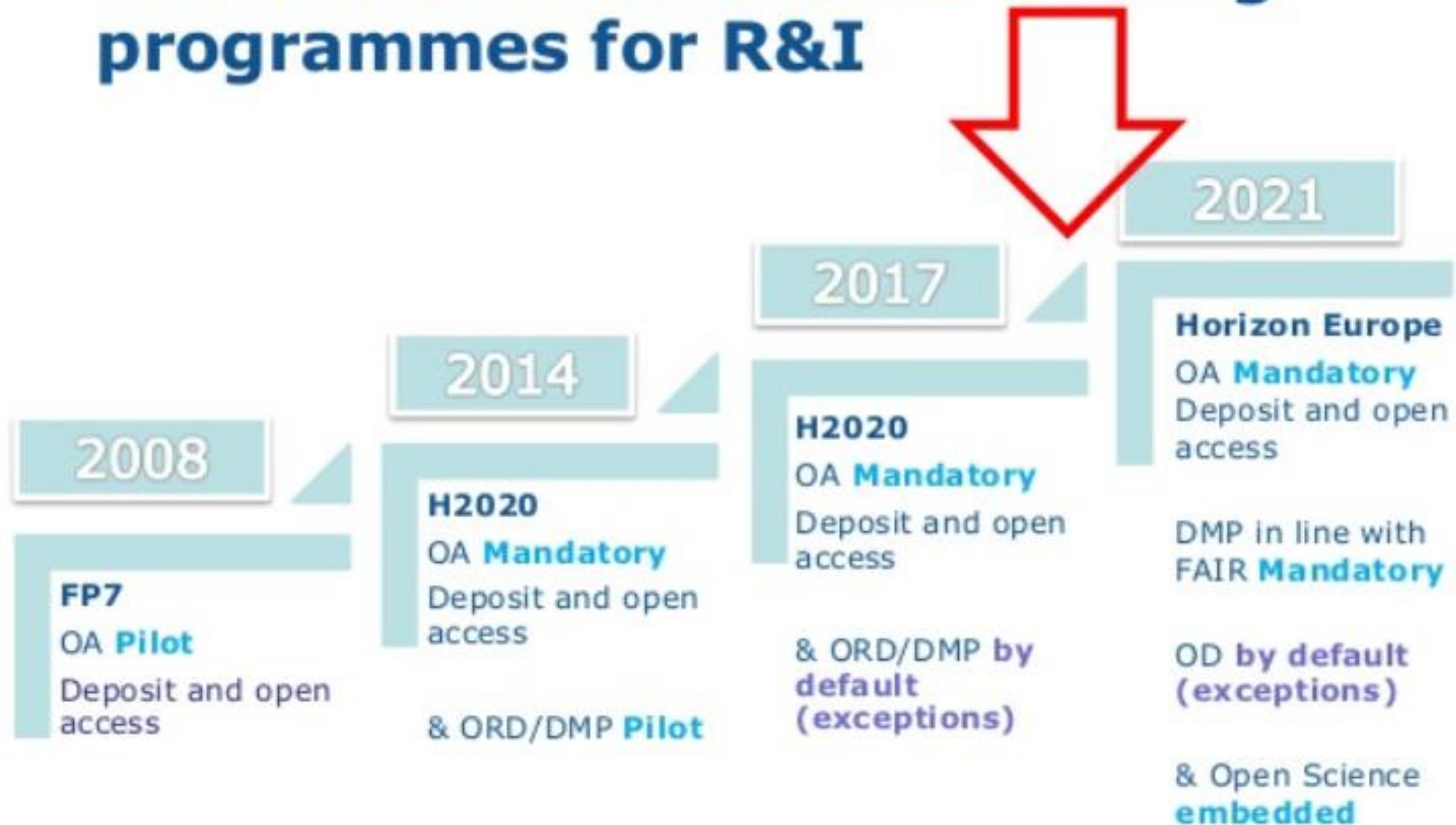
EK Pētniecības, zinātnes un inovācijas komisārs Karlušs Muedešs:

«Mūsu mērķis ir izveidot Eiropas atvērtās zinātnes mākonī, kas padarīs zinātni efektīvāku un produktīvāku un ļaus miljoniem pētnieku kopīgot un analizēt pētniecības datus uzticamā vidē, ko nenorobežo tehnoloģijas un disciplīnas un nesadala valstu robežas.»





The evolution of the EU funding programmes for R&I



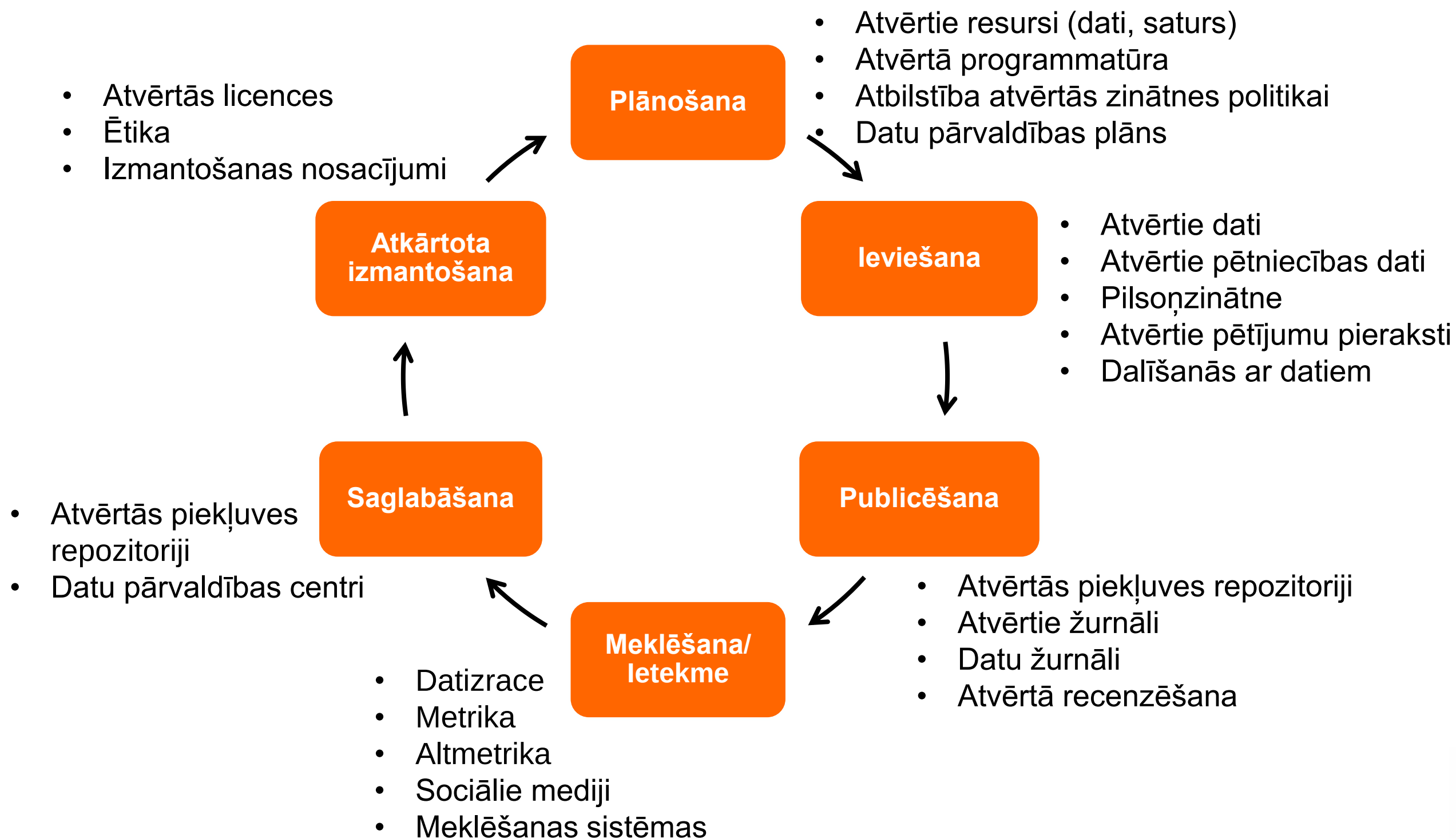
Apvārsnis Eiropa (2)

Apvārsnis Eiropa sniedzas tālāk par atvērto
piekļuvi publikācijām un datiem;

Apvārsnis Eiropa plāno ietvert un stimulēt atvērto
zinātņi kā *modus operandi** zinātnē kopumā.

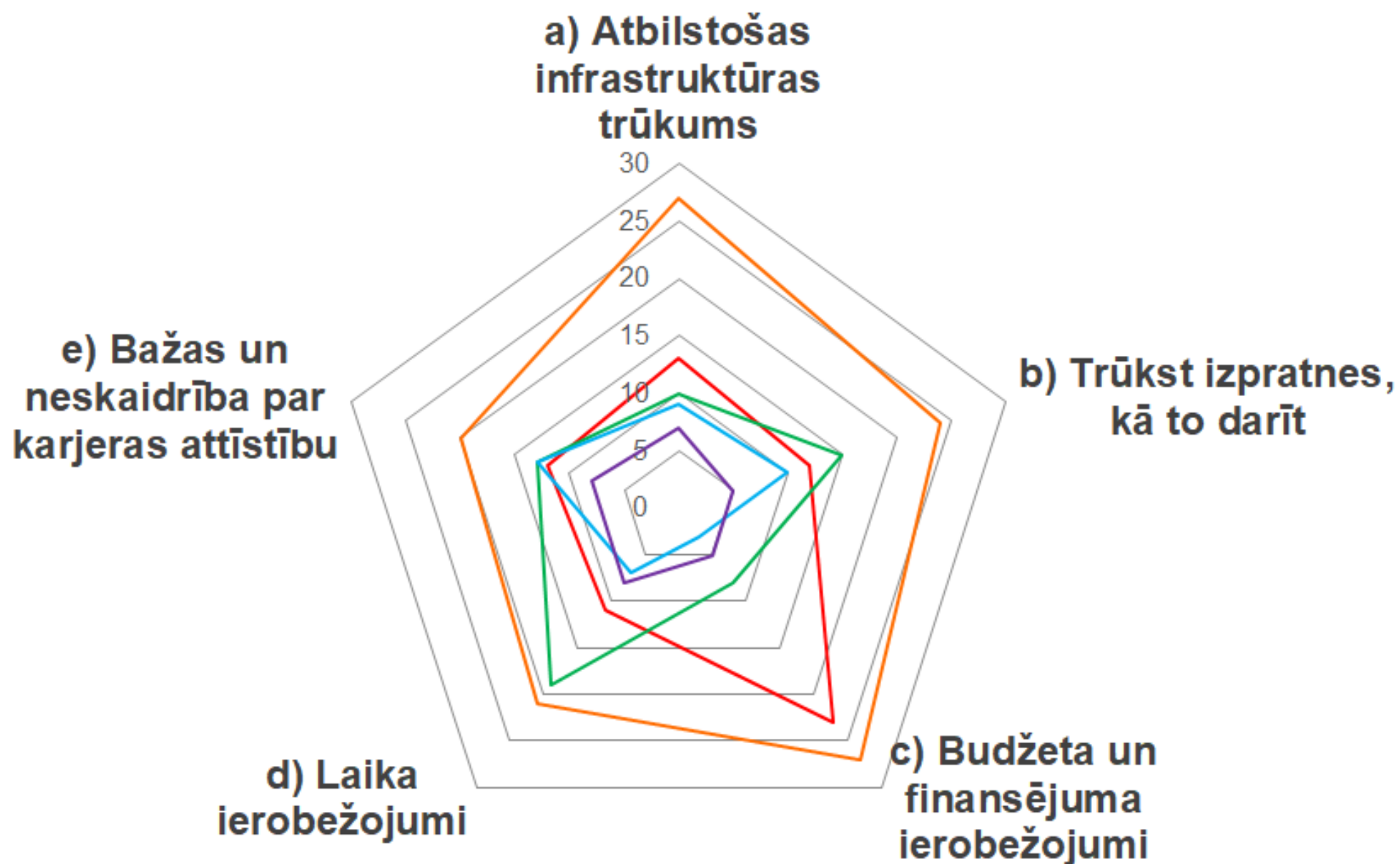
*modus operandi** – darbības plāns vai principi (latīņu val.)

Pētniecības cikls un atvērtā zinātne



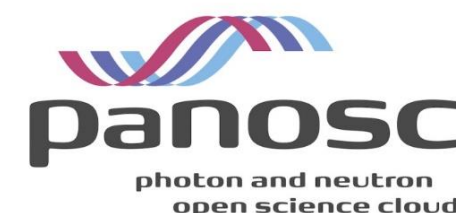
Pētījuma par atvērto zinātni rezultāti

Latvijas pētnieku norādītie
vissvarīgākie šķēršļi, ar
kuriem saskaras
atvērtās zinātnes kontekstā



Plašāka informācija par pētījumu pieejama:
<https://zenodo.org/record/3878547#.X0TsxcgzaUI>

Pētniecības datu pārvaldību veicinoši projekti, organizācijas un iniciatīvas



Un tas nav viss...



Kontaktinformācija

Gita Rozenberga

Nacionālais atvērtās piekļuves dienests

e-pasts: napd@lu.lv

Paldies!

